

Dienstorder MOW/2020/01

Aan alle personeelsleden van het beleidsdomein
Mobiliteit en Openbare Werken

Afdeling Algemene Technische Ondersteuning
Contactpersoon: Yanis Ingelberts
Koning Albert II-laan 20 – 1000 Brussel
T 02 553 70 26
yanis.ingelberts@mow.vlaanderen.be

28 september 2020

Betreft: Dienstorder compensatie woon-werkverkeer en bijkomende veiligheids- en gezondheidsmiddelen tijdens de COVID-19-pandemie

Trefwoorden: Dienstorder – overheidsopdrachten - woon-werkverkeer – veiligheids- en beschermingsmiddelen – vergoeding – COVID-19

1 CONTEXT

Als gevolg van de COVID-19-pandemie heeft de federale overheid sinds 18 maart 2020 een aantal coronamaatregelen uitgevaardigd om de verspreiding van het virus in te perken.¹ Een belangrijk onderdeel van de coronamaatregelen bestaat uit het toepassen van de regels inzake social distancing. Deze regels houden onder andere het behoud van een afstand van 1,5 meter tussen elke persoon in.

De coronamaatregelen hebben een grote impact gehad op de volledige maatschappij en economie. Ook de uitvoering van overheidsopdrachten heeft hier gevolgen van ondervonden, waardoor opdrachtnemers konden geconfronteerd worden met schade of bijkomende kosten.

Zo zien sommige opdrachtnemers zich als gevolg van de coronamaatregelen gedwongen om individueel vervoer naar de werf te voorzien i.p.v. collectief vervoer. Hierdoor rijden heel wat werknemers nu met de eigen auto naar de werf of voorziet de werkgever in bijkomend vervoer. Dit brengt onvermijdelijk extra kosten met zich mee. In het memorandum – Wegen- en waterbouw dat minister Peeters afsloot met de grootste sectorfederaties werd afgesproken dat het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken zou tussenkomen in de meerkost die opdrachtnemers ten gevolge van de social distancing dragen in het woon-werkverkeer van hun werknemers.

---

¹ Zie o.a. MB van 18 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken en het MB van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken.

Om de veiligheid en gezondheid van hun werknemers te garanderen, zijn naast het individueel vervoer vaak ook bijkomende persoonlijke beschermingsmiddelen nodig in het kader van het veiligheids- en gezondheidsplan. Er wordt gedacht aan het aanschaffen van mondklappers, handschoenen en handgels voor de werknemers of het plaatsen van plexiglas of andere beschuttingsmiddelen om de werknemers af te schermen. Ook deze bijkomende maatregelen leiden meestal tot bijkomende kosten voor de opdrachtnemers.

Dit dienstorder bevat een compensatieregeling om bovenvermelde bijkomende kosten van opdrachtnemers te vergoeden.

2 TOEPASSINGSGEBIED

Dit dienstorder is vanaf 18 maart 2020 van toepassing op overheidsopdrachten die:

- onder toepassing van het KB Uitvoering² of de vroegere algemene aannemingsvoorwaarden (AAV)³ vallen;
- geplaatst werden of worden door een entiteit van het beleidsdomein MOW;
- in uitvoering zijn of zijn geweest.

In geval van een gezamenlijke overheidsopdracht met meerdere aanbestedende overheden (vb. een occasioneel gezamenlijke opdracht) is deze omzendbrief enkel van toepassing op het aandeel van de entiteit van het beleidsdomein MOW in de opdracht.

Dit dienstorder is niet van toepassing op:

- overheidsopdrachten waarvan de opdrachtdocumenten voorzien in een herzieningsclausule met modaliteiten die afwijken van deze bepaald in artikel 38/9 KB Uitvoering;
- overheidsopdrachten waarbij de aanbestedende overheid en de opdrachtnemer in onderling overleg en onderling akkoord de impact van de coronamaatregelen, met betrekking tot de elementen in dit dienstorder op een andere manier geregeld werd, bijvoorbeeld door middel van een eenzijdige wijziging, bijakte of een dading;
- overheidsopdrachten waarvan de bekendmaking of de uitnodiging tot indiening van offertes dateert van na 18 maart 2020 en waarbij overeenkomstig de opdrachtdocumenten de opdrachtnemer bij de indiening van zijn offerte rekening diende te houden met de coronamaatregelen;
- overheidsopdrachten die voorlopig opgeleverd zijn en waarvan de waarborgtermijn nog lopende is;

---

² KB van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten.

³ Algemene aannemingsvoorwaarden voor overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en voor de concessies voor openbare werken, gevoegd als bijlage bij het KB van 26 september 1996 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en concessies voor openbare werken.

- overheidsopdrachten van het type publiek-private samenwerking of DBFM(O) aangezien voor deze opdrachten een andere risicoverdeling kan gelden en/of deze opdrachten in belangrijke mate aan de toepassing van het KB Uitvoering zijn onttrokken.

Dit dienstorder belet niet dat de aanbestedende overheid en de opdrachtnemer, in uitzonderlijke en deugdelijk gemotiveerde omstandigheden, voor opdrachten die onder het toepassingsgebied van dit dienstorder vallen in onderling overleg en onderling akkoord een andere regeling kunnen treffen. In dat geval zijn de bepalingen van dit dienstorder niet van toepassing.

Als de opdrachtnemer onmiskenbaar tekort is gekomen aan zijn schadebeperkingsplicht met betrekking tot de COVID-19-crisis kan de aanbestedende overheid, op gemotiveerde wijze, ervoor kiezen de regeling uit dit dienstorder geheel of gedeeltelijk niet toe te passen.

3 COMPENSATIE WOON-WERKVERKEER

Opdrachtnemers van overheidsopdrachten voor werken en manuele diensten⁴ die hinder ondervinden van COVID-19 en de coronamaatregelen kunnen dagelijks een forfaitaire vergoeding krijgen voor de meerkosten die zij moeten dragen bij de organisatie van het individueel woon-werkverkeer voor hun werknemers.

De dagelijkse vergoeding wordt berekend aan de hand van volgende formule:

$$I = 0,3653\text{€ Voor arbeiders die met de fiets naar de werf zouden komen, bedraagt dit } 0,21\text{€} \times 2 \times d \times n$$

met:

- I = de compensatie voor woon-werkverkeer (in euro per werkdag)
- d = de afstand tussen de dichtstbij gelegen exploitatiezetel van de opdrachtnemer en de werf, via de snelste route
- n = het aantal werknemers dat overeenkomstig 'Checkinetwork' of het dagboek van de werken aanwezig is op de werf (per werkdag)

De vergoeding wordt toegekend voor iedere dag vanaf 18 maart 2020 waarop de opdrachtnemer ingevolge de coronamaatregelen individueel vervoer heeft moeten organiseren i.p.v. collectief vervoer. Als de opdrachtnemer voor 18 maart 2020 reeds individueel vervoer organiseerde of het niet gebruikelijk of nodig is voor de aard van de werken om collectief vervoer te organiseren (vb. voor kleine opdrachten waar slechts één of twee arbeiders volstaan om de opdracht uit te voeren), zal geen vergoeding voor het woon-werkverkeer toegekend worden. De opdrachtnemer bezorgt de aanbestedende overheid de nodige verantwoordingsstukken om aan te tonen dat hij in aanmerking komt voor de dagelijkse vergoeding.

⁴ De diensten die in bijlage 1 van het KB Uitvoering van 14 januari 2013 opgenomen zijn.

Voor dagen waarop er niet gewerkt is of kon worden (vb. omdat de opdracht stilgelegd of geschorst werd door respectievelijk de opdrachtnemer of de aanbestedende overheid) wordt er geen vergoeding berekend.

In geval van een occasioneel gezamenlijke opdracht wordt de dagelijkse vergoeding:

- beperkt tot het percentage van het aandeel van de entiteit van het beleidsdomein MOW in de opdracht voor de dagen waarop zowel prestaties op het aandeel van de entiteit van het beleidsdomein MOW en een of meer andere medebouwheren werden uitgevoerd.
- niet toegekend op dagen waarop de opdrachtnemer geen prestaties heeft uitgevoerd op het gedeelte van de opdracht dat exclusief tot het aandeel van de betrokken entiteit van het beleidsdomein MOW in de opdracht behoort;
- volledig toegekend voor de dagen waarop de opdrachtnemer enkel prestaties heeft uitgevoerd op het gedeelte van de opdracht dat exclusief tot het aandeel van de betrokken entiteit van het beleidsdomein MOW in de opdracht behoort.

De dagelijkse vergoeding betreft een (gedeeltelijke) tussenkomst in de meerkosten voor het woon-werkverkeer. Hierop is dan ook BTW verschuldigd.⁵ Gelet op de forfaitaire prijsbepaling wordt er evenwel geen prijsherziening toegepast.

De opdrachtnemer kan aanspraak maken op de dagelijkse vergoeding zolang de coronamaatregelen de organisatie van het collectief woon-werkverkeer onmogelijk maken of tot op een nader te bepalen datum.

4 VERGOEDING BIJKOMENDE PERSOONLIJKE VEILIGHEIDSEN GEZONDHEIDSMIDDELEN

De opdrachtnemers van overheidsopdrachten moeten tijdens de uitvoering van de opdracht vaak bijkomende persoonlijke beschermingsmiddelen voorzien om de veiligheid en gezondheid van de werknemers te garanderen. Hieronder valt het aanschaffen van mondkmaskers, handschoenen of handgels en het plaatsen van plexiglas of vergelijkbare beschuttingsmiddelen.

De extra veiligheidsmiddelen die opdrachtnemers ten gevolge van de coronamaatregelen, bovenop de maatregelen voorzien in de opdrachtdocumenten, opgenomen in het veiligheids- en gezondheidsplan of het coördinatiedagboek hebben genomen, kunnen integraal vergoed worden.

Opdat de extra veiligheidsmiddelen in aanmerking komen voor vergoeding moet de opdrachtnemer:

- aantonen dat de kosten het gevolg zijn van extra veiligheidsmiddelen die na de indiening van de offertes aan het veiligheids- en gezondheidsplan werden toegevoegd of in het coördinatiedagboek werden opgenomen als gevolg van corona;

---

⁵ Zie art. 69 KB Uitvoering.

- de nodige verantwoordingsstukken voor de kosten (o.a. facturen) kunnen voorleggen.

Voor persoonlijke veiligheids- en beschermingsmiddelen (mondmaskers, handschoenen, handgels en plexiglas) hoeft de opdrachtnemer geen melding van de feiten of de invloed van de feiten op het verloop en de kostprijs van de opdracht te hebben gedaan. Er mag immers van uitgegaan worden dat de aanbestedende overheid de impact van deze maatregelen kon inschatten.

Andere niet-persoonlijke veiligheids- en beschermingsmiddelen of veiligheids- en beschermingsmiddelen die niet volgen uit het veiligheids- en gezondheidsplan of het coördinatiedagboek vallen niet onder deze regeling.

De vergoeding zal toegekend worden zolang de extra veiligheidsmiddelen vereist zijn voor de uitvoering van de opdracht of tot op een nader te bepalen datum.

5 ADMINISTRATIEVE AFHANDELING

Voor de administratieve afhandeling en de uitbetaling van de compensatie woon-werkverkeer en/of de vergoeding bijkomende veiligheids- en gezondheidsmiddelen wordt een opdrachtwijziging (bijakte en verrekening) op de overheidsopdracht opgemaakt. Door deze opdrachtwijziging zal een geraamde som-post toegevoegd worden aan de samenvattende opmeting of de inventaris, waarop de vergoedingen kunnen worden aangerekend. De aanbestedende overheid bepaalt het bedrag van de geraamde som-post op basis van de beschikbare gegevens.

In afwijking van het dienstorder MOW/MIN/2018/03 bijzondere bestekposten worden de toegekende vergoedingen niet verhoogd met een percentage voor algemene kosten en winst.

De vergoedingen zullen worden meegenomen in de vorderingsstaten die volgen na goedkeuring van de opdrachtwijziging.

Als rechtsgrond voor de opdrachtwijziging geldt artikel 38/2 KB Uitvoering 2017. Om de opdrachtwijziging te formaliseren, gaat een model van bijakte als bijlage bij dit dienstorder.

Als na uitbetaling blijkt dat de vergoedingen geheel of gedeeltelijk onterecht werden toegekend, zal de opdrachtnemer de onterechte vergoedingen moeten terugbetalen. De nodige bepalingen hiervoor worden opgenomen in de bijakte.

6 PRIJSTECHNISCH ADVIES

De vergoedingen die in het kader van dit dienstorder uitbetaald worden, vallen niet onder het toepassingsgebied van omzendbrief MOW/2020/01 en dienen bijgevolg niet ter advies aan de afdeling ATO te worden voorgelegd.

Namens het Managementcomité van het Vlaamse Ministerie van Mobiliteit en Openbare Werken,

Filip Boelaert
Secretaris-generaal